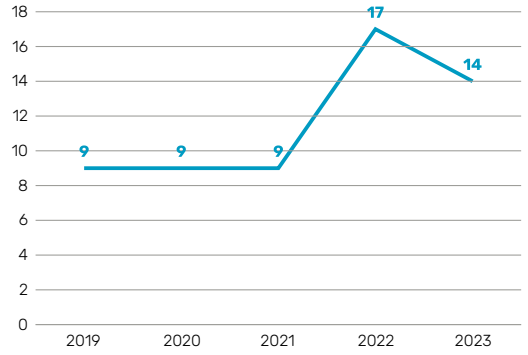
Hoofdstuk 2
Uitbuiting in België

1. Fenomeen in cijfers

Zoals hierboven al vermeld werd, dateert het eerste vonnis inzake mensenhandel met het oog op seksuele uituiting met slachtoffers uit Latijns-Amerika waarvan Myria kennis heeft genomen pas van 2016, in een zaak waarbij de feiten zich afspeelden in 2014.[66] Sinds 2016 ontvangt Myria geregeld gerechtelijke beslissingen rond seksuele uitbuiting van Latijns-Amerikaanse slachtoffers.[67] Uit informatie van de politiediensten blijkt dat in dezelfde periode ook internationaal de eerste signalen werden opgevangen rond Latijns-Amerikaanse criminele bendes die de uitbuiting van slachtoffers in Europa organiseerden.[68]

Ook in de **cijfers van de gespecialiseerde centra**[69] is er een toename merkbaar van het aantal begeleide slachtoffers van mensenhandel die afkomstig zijn uit Latijns-Amerika. Zij vermoeden dat het evenwel gaat om een *dark number* en dat de werkelijke aantallen veel hoger liggen. Slachtoffers van seksuele uitbuiting uit Latijns-Amerika zijn doorgaans om uiteenlopende redenen niet geïnteresseerd in een statuut als slachtoffer van mensenhandel.[70] Het aantal slachtoffers in het statuut strookt daarom waarschijnlijk niet met de realiteit.

Grafiek 1: Evolutie van het aantal begeleidingen van slachtoffers uit Latijns-Amerika 2019-2023 (Bron: gespecialiseerde opvangcentra)

De politiediensten vermoeden dat het fenomeen van mensenhandel met slachtoffers uit Latijns-Amerika toeneemt en nog verder zal toenemen, zowel in België als in andere Europese landen. Daarvoor baseren zij zich onder meer op de toename van het aantal seksadvertenties met personen uit Latijns-Amerika die online worden geplaatst.[71]

In de periode van 2019 tot en met het derde trimester van 2023 registreerde de politie **125 vastgestelde seksuele inbreuken** waarbij verdachten met een Latijns-Amerikaanse nationaliteit betrokken waren.[72] De meeste feiten werden gepleegd in 2020 en in 2021. Sindsdien is er opnieuw een daling.[73]

66 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2019, Slagkracht voor slachtoffers*, p. 120 (Corr. Luik, afdeling Luik, 21 december 2016, niet-gepubliceerd en Luik, 17 mei 2018, 18e k.) en de website van Myria (rechtspraak).

67 Myria ontving 16 beslissingen in het kader van 12 Nederlandstalige en Franstalige dossiers, waarin de vonnissen of arresten werden gewezen tussen 2016 en 2024.

68 Ook wat minderjarigen betreft: zie Europol, *Criminal networks involved in the trafficking and exploitation of underage victims in the EU*, oktober 2018. Europol, *Early Warning Notification on Cases of sexual exploitation involving suspects and potential victims from South-America*, september 2020.

69 Zie hierboven tabel 1 en tabel 3.

70 Zie verder, deel 1, hoofdstuk 3, punt 3 "Bescherming van de slachtoffers: weinig slachtoffers met het beschermingsstatuut".

71 Zie tabel 2 hierboven. Dat bleek ook uit interviews met de politie.

72 Er moet in de cijfers een onderscheid worden gemaakt tussen de inbreuken en de onderzoeken (dossiers). De inbreuken zijn eerste vaststellingen door de politiediensten waarbij zij vaak nog niet onmiddellijk kunnen bepalen of het over mensenhandel gaat. Zij vinden dat deze seksuele inbreuken kunnen vallen onder het fenomeen mensenhandel. In het kader van het onderzoek is het aan de magistraten om de feiten al dan niet te kwalificeren als mensenhandel.

73 Volgens de politie valt deze daling mogelijk te wijten aan een wijziging in de databank en de onzekerheid over de nieuwe wetgeving inzake seksueel strafrecht over de manier waarop de controles van privéontvangst mochten worden uitgevoerd, met minder controles tot gevolg.

Tabel 4: Vastgestelde seksuele inbreuken waarbij er een verdachte was met een Latijns-Amerikaanse nationaliteit voor de periode 2019-2023 (3e trimester) (Bron: DJSOC)

Inbreuk	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Uitbuiting van iemands ontucht	8	13	15	8	1	45
Seksuele uitbuiting	4	8	10	9	7	38
Aanzetting tot ontucht	9	14	9	3	0	35
Misbruik van prostitutie – meerderjarige (nwSSW[74])	0	1	0	2	4	7
Eindtotaal	**21**	**36**	**34**	**22**	**12**	**125**

De meest voorkomende nationaliteit onder de verdachten is de Braziliaanse, gevolgd door de Spaanse en de Colombiaanse. Het aandeel vrouwen (68%) ligt veel hoger binnen deze categorie van inbreuken.

Tabel 5: Nationaliteiten van de verdachten voor de vastgestelde seksuele inbreuken volgens geslacht tijdens de periode 2019-2023 (3e trimester) (Bron: DJSOC)

Nationaliteit	Mannen	Onbekend/Andere[75]	Vrouwen	Eindtotaal
Brazilië	11	3	37	51
Spanje	14	0	29	43
Colombia	3	0	20	23
Venezuela	3	0	10	13
Portugal	8	0	1	9
Dominicaanse Republiek	2	0	6	8
Peru	4	1	2	7
Ecuador	0	0	1	1
Eindtotaal	**45**	**4**	**106**	**155**

Uit de vaststellingen van de seksuele inbreuken per gerechtelijk arrondissement blijkt dat het fenomeen zich zowat overal in België voordoet, en dat zowel in de grote steden als in kleinere gemeenten. Het zwaartepunt van de problematiek met deze nationaliteiten situeert zich voornamelijk in West-Vlaanderen.

74 Nieuw Seksueel Strafwetboek.

75 Deze kolom bevat de data van de federale politie met betrekking tot de verdachten van vreemde origine afkomstig uit landen waar er een wettelijke mogelijkheid is om op de ID-kaart iets anders te vermelden dan “man” of “vrouw”.

Tabel 6: Geografische spreiding van de feiten inzake de vastgestelde seksuele inbreuken met verdachten uit Latijns-Amerika voor de periode 2019-2023 (3e trimester) (Bron: DJSOC)

Gerechtelijk arrondissement	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Antwerpen	2	1	2	6	4	15
Waals-Brabant	0	0	1	0	2	3
Brussel (Brussel-Hoofdstad)	3	5	7	4	0	19
Brussel (Halle-Vilvoorde)	1	2	1	1	0	5
Henegouwen (Charleroi)	3	2	0	0	0	5
Henegouwen (Bergen)	1	0	0	1	1	3
Leuven	0	2	0	1	0	3
Luik	0	8	1	0	1	10
Limburg	1	0	4	3	0	8
Luxemburg	1	1	0	2	0	4
Namen	0	0	2	0	1	3
Oost-Vlaanderen	1	2	3	3	3	12
West-Vlaanderen	8	13	13	1	0	35
Eindtotaal	**21**	**36**	**34**	**22**	**12**	**125**

2. Organisatie van de uitbuiting

Hieronder volgt een analyse van de structuur van de mensenhandelorganisaties en hun praktijken en werkwijzen. Daarvoor baseerde Myria zich voornamelijk op informatie uit de gerechtelijke beslissingen en dossiers inzake mensenhandel, aangevuld met de expertise van de politie en de magistratuur.

Veel sekswerkers afkomstig uit Latijns-Amerika werken **autonoom** in Europa en hebben controle over hun werk en leven. Ze doen dikwijls een beroep op tussenpersonen, vaak landgenoten, om wegwijs te raken in de seksindustrie in België of andere Europese landen. Soms ontstaan daarbij **'win-winsituaties'** voor de beide partijen, waarbij de sekswerker de tussenpersoon daarvoor vergoed.[76]

Bepaalde praktijken – zoals de rol van de *telefonistas*[77], sekswerk in privéhuizen of de hoge mobiliteit – zijn typische fenomenen bij sekswerkers uit Latijns-Amerika in het algemeen. Myria benadrukt dat het belangrijk is om een onderscheid te maken tussen de situatie van autonome sekswerkers en situaties van uitbuiting en om niet automatisch uit te gaan van uitbuitingssituaties.

Structuur van de organisatie

Uit de geanalyseerde dossiers en de informatie van de politie kon Myria **een bepaalde structuur bij de organisatie** van de uitbuiting afleiden. De uitbuiting gebeurt doorgaans in de context van **internationale netwerken met meerdere faciliterende cellen in Europa**.

De **faciliterende organisaties** regelen de reis en organiseren het sekswerk. Zoals hierboven vermeld werd, fungeren zij vaak als een **soort 'reisagentschappen'** die tegen hoge bedragen reispakketten aanbieden.[78] Ze plannen de reis naar Europa en binnen Europa en faciliteren hier het sekswerk door publiciteit te regelen via online advertenties en de contacten met de klanten te verzorgen. Omdat de slachtoffers vaak de taal en de gewoontes niet kennen, zijn zij aangewezen op het netwerk en betalen ze veel voor deze diensten.

76 Zowel de terreinorganisaties als de politiediensten bevestigen dat.

77 In de Franstalige beslissingen gebruiken de magistraten over het algemeen de term "*standardiste*".

78 Zie o.a. M. Mariën, "Twee Brazilianen in cel voor mensenhandel in de prostitutiesector: 'Werden onder druk gezet en bedreigd'", *Het Laatste Nieuws*, 7 juni 2024, beschikbaar op www.hln.be en Belga, "Brazilianen blijven in de cel voor mensenhandel in de prostitutiesector", *Krant van West-Vlaanderen*, 11 juni 2024, beschikbaar op www.kw.be.

Volgens sommige experten is er de afgelopen jaren een onevenwicht ontstaan in de machtsverhoudingen. Mogelijk zagen criminele netwerken hun kans schoon. De aanvankelijke win-winsituaties werden **zogenaamde win-winsituaties**, waarbij de winsten hoger zijn voor de organisaties dan voor de sekswerkers. De uitbuiting gebeurt vaak heel **subtiel**, het dwingende aspect is minder aanwezig. De slachtoffers komen evenwel in situaties terecht waarin zij afhankelijk zijn van de organisaties om geld te verdienen en waaruit ze soms moeilijk kunnen ontsnappen. Deze vorm van pooierschap valt veel moeilijker op te sporen, deels omdat de slachtoffers zich er niet altijd bewust van zijn dat ze worden uitgebuit.[79] In sommige gevallen nemen sekswerkers het ook voor lief, omdat zij nog altijd meer verdienen dan in hun herkomstland en hun familie daarvan afhankelijk is. Langzaam kunnen deze situaties verglijden in **situaties van uitbuiting**.[80]

Uit informatie van de politie blijkt dat er vaak sprake is van aansturing van bovenuit. Het **hoofd van de organisatie** bevindt zich in het algemeen in het **thuisland** of in een Latijns-Amerikaans buurland.

In Europa werken de organisaties met **verschillende cellen per land of provincie**. Zij doen het operationele werk: ze organiseren de huisvesting en het sekswerk en controleren de slachtoffers. Ze hebben meerdere slachtoffers op hetzelfde moment 'in dienst' op uiteenlopende plaatsen.

In een dossier was er sprake van een vrouw met de Belgische nationaliteit die afkomstig was uit de Dominicaanse Republiek en die in een periode van vier jaar maar liefst 36 slachtoffers – onder meer uit de Dominicaanse Republiek – had uitgebuit.[81]

Toch is de organisatie niet piramidaal: binnen de verschillende nationaliteiten zijn er wel diverse groepen maar er is niet noodzakelijk sprake van één verbonden systeem.[82] De cellen bestaan uit personen uit Latijns-Amerika die al in Europa gevestigd zijn maar die nog banden hebben met hun thuisland. Vaak komen zij uit hetzelfde land als het slachtoffer of uit een buurland. Een gemeenschappelijke taal en cultuur spelen daarbij een rol. Deze vorm van organisatie wordt vaak – maar niet uitsluitend – vastgesteld bij de Braziliaanse netwerken.[83]

De afzonderlijke cellen staan vaak **met elkaar in contact en werken samen**, soms **verschillende nationaliteiten** door elkaar. Er is sprake van een soort **doorschuifsysteem** tussen die verschillende cellen, waarbij er adressen en slachtoffers worden uitgewisseld. Op die manier worden de **snelle verplaatsingen** mogelijk gemaakt en is er sprake van een prostitutiecarrousel.[84]

In sommige dossiers was er eveneens sprake van Roemeense of Nigeriaanse sekswerkers in dezelfde panden als de Latijns-Amerikaanse sekswerkers.

In een dossier ging het om uitbuiters die in Oekraïne op zoek gingen naar vrouwen die voor hen wilden werken.[85]

In een dossier stelde Myria een samenwerking vast tussen Braziliaanse en Colombiaanse organisaties. Daarbij werd eenzelfde vennootschap gebruikt voor het huren van prostitutiepanden voor twee afzonderlijke cellen, een cel die de prostitutie van Braziliaanse vrouwen faciliteerde en een cel die de prostitutie van Colombiaanse vrouwen faciliteerde.[86]

De uitbuiters zijn zowel **mannen als vrouwen**. Niet zelden gaat het om **voormalige sekswerkers of slachtoffers** die hun schulden afbetaalden en zelf nieuwe slachtoffers rekruteren in hun land van herkomst en dan een eigen cel opstarten.[87]

79 Dat werd bevestigd door de gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel. Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.2.

80 Over win-winsituaties zie o.a. ook Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2009, In een schijn van wettelijkheid*, pp. 18-19 en Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2013, Bruggen slaan*, p. 26.

81 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak).

82 Volgens politiediensten bestaat er niet zoiets als een "Latijns-Amerikaanse maffia".

83 Volgens sommige experten zijn de Braziliaanse organisaties beter georganiseerd dan de andere. De langere aanwezigheid van deze organisaties in België speelt daarbij een rol.

84 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.

85 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.1.; zie ook deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Brussel Nederlandstalig, 29 maart 2023, k. 13.

86 Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven).

87 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.

In een dossier was er sprake van een vrouw uit de Dominicaanse Republiek die als tussenschakel fungeerde tussen de Belgische uitbuiter en de meisjes, en die zelf in het verleden het statuut van slachtoffer van mensenhandel had gekregen.[88]

De faciliterende organisaties schakelen **handlangers** in voor de operationalisering van de uitbuiting. Ze doen een beroep op **chauffeurs, *telefonistas***, bewakers en fotografen. Het gebeurt niet zelden dat ambitieuze handlangers na een tijdje zelf een eigen cel opstarten en voor hun eigen rekening slachtoffers beginnen uit te buiten.[89]

De **chauffeurs** worden ingeschakeld om de slachtoffers bij aankomst in Europa van de luchthaven naar hun verblijfplaats te brengen. Zij vervoeren de slachtoffers ook naar hun werkplekken of komen het geld ophalen. Soms komen zij werkmateriaal brengen, zoals beschermingsmiddelen of seksattributen. In sommige gevallen bezorgen zij drugs voor de klanten en de slachtoffers. De chauffeurs werken soms voor meerdere netwerken op hetzelfde moment en zij rekruteren en controleren soms slachtoffers.

In een dossier was de chauffeur eveneens een ronselaar van slachtoffers op vraag van zijn 'oversten'. Nadat hij ze geronseld had, moest hij toezicht op hen houden en werd hij hun 'chaperon'.[90]

Daarnaast wordt er een beroep gedaan op ***telefonistas,*** een typisch fenomeen bij Latijns-Amerikaanse sekswerkers in het algemeen. Zij spelen een belangrijke faciliterende rol. Meestal gaat het om vrouwen, vaak (voormalige) sekswerkers, die dat als bijverdienste doen.

Hun taak bestaat erin de online seksadvertenties te beheren. Hun telefoonnummers staan vermeld in die seksadvertenties. Zij verzorgen de communicatie met de klanten: ze beantwoorden de oproepen, regelen de afspraken met de klanten, geven hun het adres door waar de sekswerker zich bevindt, verwittigen de sekswerker dat er een klant komt, controleren de duur en de modaliteiten van de prestaties, en lichten hun oversten daarover in. De klanten hebben nooit rechtstreeks contact met de sekswerkers. De sekswerkers moeten de *telefonistas* voortdurend informeren over de aankomst, de gekozen duur van de prestatie en het vertrek van de klant. De *telefonistas* houden nauwgezet een **boekhouding** bij van elke sekswerker. Ze worden betaald voor hun diensten, meestal krijgen ze een vast bedrag of een percentage per klant. Dat kan gaan van 5 tot 15 euro per klant. In een dossier moesten de slachtoffers zelfs 50% van hun inkomsten afgeven indien *telefonistas* een klant hadden aangebracht.[91] De *telefonistas* bevinden zich in België of in het buitenland, bijvoorbeeld in Spanje of in Nederland, van waar ze werken met Belgische telefoonnummers. Soms zijn er zelfs heuse **callcenters** waar meerdere *telefonistas* samenzitten. Omwille van de taal zijn de sekswerkers van hen afhankelijk om werk te krijgen.[92]

In sommige gevallen staan ze daarnaast in voor het onderhoud van de panden en voor het aanleveren van werkmateriaal.

In een dossier beheerde de *telefonista* zeven telefoons tegelijk, elk met twee simkaarten (per simkaart was er een slachtoffer). De advertenties werden door de manager op de seksadvertentiewebsite gepubliceerd. Haar werktijden waren van 10 uur 's ochtends tot middernacht op weekdagen en tot 2 uur à 3 uur in de ochtend tijdens het weekend. Zij kreeg 5 euro per klant. Haar inkomen was ongeveer 700 euro per week.[93]

Ook de **pandeigenaren** spelen een belangrijke rol, zoals verderop nader wordt toegelicht.

---

88 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 100 (Corr. Gent, 10 juni 2022, 10e k.) en de website van Myria (rechtspraak).

89 Zie onder meer deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.

90 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.

91 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, p. 71 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 5 november 2021, k. B15).

92 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R; zie ook deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.; zie ook Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven).

93 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.2.1.

3. Uitbuitingspraktijken en werkwijze van de faciliterende organisaties

3.1. Sekswerk in privépanden

Sekswerk door Latijns-Amerikaanse personen gebeurt voornamelijk in privépanden waar de sekswerkers wonen. Zij verblijven maar kortstondig op dezelfde plaats, soms nauwelijks enkele dagen of weken, en verhuizen dan naar een andere locatie in België of in een ander land.[94] Hierdoor spelen ook de panden en de pandeigenaren/pandbeheerders een grote rol in het **carrouselsysteem**.

Aanvankelijk werden er vooral (goedkope) **hotels**, apparthotels, motels en huisjes in vakantieparken gebruikt, en nadien privéwoningen. Vaak wordt er gehuurd via verhuurplatformen zoals **AirBnB of Booking.com** omdat het zo relatief anoniem kan. Deze locaties kunnen voor korte duur worden gehuurd en maken snelle verplaatsingen mogelijk.[95] Meer en meer worden er ook panden op de **reguliere huizenmarkt** gebruikt. In sommige gevallen zijn de uitbuiters van een cel zelf eigenaars van panden. In andere gevallen doen de uitbuiters een beroep op **pandeigenaren** op de reguliere huizenmarkt waarbij zij huren voor langere periodes. Al dan niet met medeweten van de pandeigenaren worden deze onderverhuurd aan de sekswerkers. Soms worden zo meerdere panden tegelijk beheerd. En dat soms door Belgen, die dan meestal een link hebben met Latijns-Amerika, bijvoorbeeld omdat ze getrouwd zijn met iemand van die regio.[96]

Volgens informatie van de politiediensten worden de gehuurde appartementen en villa's vaak specifiek ingericht voor sekswerk. Er worden kleine ruimtes gecreëerd met gyprocplaten of gordijnen waar sekswerkers klanten kunnen ontvangen. Meerdere vrouwelijke en trans sekswerkers leven en werken er samen. De leefomstandigheden zijn er vaak erbarmelijk.

Sekswerkers huren deze kamertjes tegen **een hoge dag- of weekprijs**, die ruim boven de marktprijs ligt. Het gaat om weekprijzen tussen 250 en 600 euro en dagprijzen tussen 30 euro en 150 euro.[97] Vaak worden de kamers te huur aangeboden via advertenties op Redlights of via gesloten WhatsAppgroepen of mond-tot-mondreclame.[98]

Uit informatie van de politie blijkt dat er ook Latijns-Amerikaanse *filières* actief zijn in de immobiliën. Het gaat daarbij om personen die verblijfsdocumenten ontvangen in Portugal of in Spanje en daarmee naar België komen om een pand te huren, en dat vervolgens te verhuren aan sekswerkers via gesloten WhatsAppgroepen. Daarna vertrekken zij zelf terug naar het buitenland om van daaruit de verhuurde panden te beheren.

Meerdere dossiers waarin het tot een veroordeling voor mensenhandel of mensensmokkel kwam illustreren dat:

In een eerste dossier beheerde de Belgische uitbuiter meerdere villa's waarin hij zo'n 35 kamers afwisselend verhuurde aan meerdere slachtoffers. Sommige panden werden zelfs verhuurd met de tussenkomst van een immokantoor dat goed wist dat het om prostitutiepanden ging.[99]

---

94 Sekswerk in de privéontvangst via online advertenties is een algemene trend die sinds de coronapandemie nog is toegenomen. Zie onder meer Brussels Hoofdstedelijk Parlement, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Verslag betreffende de prostitutie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hoorzittingen, 19 mei 2022.

95 Zie Verslag namens de Bijzondere commissie voor de evaluatie van de wetgeving en het beleid inzake mensenhandel en mensensmokkel, 12 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, DOC 55 2530/002, pp. 237-238.

96 Zie onder meer: Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven); zie ook de rechtspraak in de vorige jaarverslagen: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, p. 71 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 5 november 2021, k. B15); *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 101 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 8 februari 2023, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

97 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R; zie ook de rechtspraak in het volgende jaarverslag: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en p. 101 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 8 februari 2023, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

98 Zie onder meer: Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven); zie ook de rechtspraak in de volgende jaarverslagen: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, p. 72 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 5 november 2021, k. B15) en *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en p. 101 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 8 februari 2023, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

99 Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 100 (Gent, 10 juni 2022, 10e k.) en de website van Myria (rechtspraak).

In een andere zaak werd de eigenaar veroordeeld voor mensenhandel omdat hij bewust meerdere panden verhuurde aan trans slachtoffers in irregulier verblijf, en van hun kwetsbare positie misbruik maakte om een extra hoge huur te vragen van 3.000 euro per maand.[100]

In een laatste dossier werd een Belgische uitbater van een champagnebar die ook kamers verhuurde aan vrouwen uit Latijns-Amerika veroordeeld voor mensensmokkel.[101]

In enkele dossiers was er sprake van Latijns-Amerikaanse slachtoffers in **champagnebars en massagesalons**.[102] Maar in enkele gevallen was er sprake van slachtoffers in vitrines, in het kader van straatprostitutie of als escort.[103]

Volgens experten werken trans sekswerkers uit Latijns-Amerika doorgaans zowel in de privéontvangst als in het kader van straatsekswerk. In de grote steden bieden zij hun diensten aan op specifieke plaatsen die daarvoor gekend zijn. In Brussel gaat het bijvoorbeeld om straatsekswerk in specifieke buurten. In Antwerpen gaat het soms eveneens om raamsekswerk.[104]

3.2. Publiciteit en klantenwerving via seksadvertentiewebsites en sociale media

De publiciteit en de klantenwerving gebeuren online via seksadvertentieplatformen.[105]

De faciliterende organisaties beheren deze advertenties voor de sekswerkers.[106] Uit dossiers blijkt dat klanten niet altijd terechtkomen bij het slachtoffer op de foto's en die in de advertenties. Achter een advertentie zitten er soms verschillende vrouwen. Door de advertenties te beheren, hebben de uitbuiters controle over de seksactiviteiten van de vrouwen en kunnen ze extra hoge geldsommen vragen voor deze 'diensten'.[107] In de praktijk zijn het dus vaak de *telefonistas* die de advertenties regelen en de contacten met de klanten verzorgen.[108]

Soms wordt er een beroep gedaan op een **professionele fotograaf** die sensuele foto's maakt voor de advertenties. Ook daarvoor moeten sekswerkers hoge bedragen betalen. In een dossier werd de fotograaf vervolgd als mededader.[109]

Vaak worden er sociale media en *messaging apps* gebruikt voor het aanbrengen van klanten, zoals **Instagram** en andere kanalen, waaronder gesloten groepen op **WhatsApp, Telegram of Signal**. Deze kanalen zijn veel minder zichtbaar dan online advertenties omdat de klanten al moeten worden toegelaten tot een besloten groep. Dat maakt de sekswerkers ook minder zichtbaar voor de autoriteiten of de terreinorganisaties.

---

100 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, p. 72 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 13 juli 2021, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

101 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 101 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 8 februari 2023, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

102 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak). Zie ook deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.1.

103 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 101 (Corr. West-Vlaanderen, afdeling Brugge, 8 februari 2023, k. B17) en de website van Myria (rechtspraak).

104 Voor Brussel zie: Brussels Hoofdstedelijk Parlement, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Verslag betreffende de prostitutie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hoorzittingen, 19 mei 2022. Voor Antwerpen: de informatie werd verstrekt door terreinorganisaties.

105 Brussels Hoofdstedelijk Parlement, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Verslag betreffende de prostitutie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hoorzittingen, 19 mei 2022, p. 38. De meest gebruikte websites in België zijn Redlights en Quartier Rouge. Uit de gerechtelijke beslissingen en informatie van de politie blijkt dat er ook gebruik wordt gemaakt van Vivastreet (vooral in Franstalig België). Ohlala, Afspraakjes.be, Kinky.nl, Cyberotica, Badoo.com en Onlyfans worden voornamelijk gebruikt voor de heteroseksuele *female-to-male* seksmarkt. Andere kanalen zoals Hunqz en Boys4you worden gebruikt voor de homoseksuele *male-to-male* seksmarkt.

106 De uitbuiter registreert zich en maakt een profiel aan. Met een profiel kunnen meerdere advertenties voor verschillende slachtoffers worden aangemaakt.

107 Terwijl in realiteit het plaatsen van advertenties gratis is. Om de zichtbaarheid van de advertentie te vergroten, kan men bijbetalen. Zie bijvoorbeeld de algemene gebruiksvoorwaarden van de website Redlights.

108 Zie *supra*.

109 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.1.

3.3. Verdeling van de winst en schuldbinding

In sommige gevallen is er sprake van ***debt bondage* of schuldbinding**. De slachtoffers moeten hun reisschulden en de andere kosten die ze zogezegd hebben gemaakt afbetalen.[110]

In minstens een dossier moest het slachtoffer haar schulden afbetalen door poetswerk en prostitutie. Elke avond werden de gelden opgehaald door de uitbuiters, en kreeg het slachtoffer eten aangezien zij geen geld had om het zelf te kopen. Het slachtoffer hield helemaal niets over aan haar seksactiviteiten.[111]

In een ander dossier moest een jong meisje uit de Dominicaanse Republiek tot 8.500 euro afbetalen voor haar reis en het schijnhuwelijk dat voor haar geregeld was om naar België te kunnen komen. Toen een vaste klant interesse toonde om een weekend met het meisje door de brengen, werd dat geweigerd door de uitbuiters, tenzij de man een groot deel van het saldo van haar schuld zou betalen.[112]

De situaties van de slachtoffers verschillen gevoelig volgens het netwerk, en zelfs binnen eenzelfde netwerk lopen de voorwaarden soms sterk uiteen. Hoe meer *agency* het slachtoffer heeft, hoe interessanter het betalingssysteem kan zijn.[113]

De slachtoffers betalen voor de huisvesting en de zogezegde diensten. Doorgaans moeten ze **50% van hun inkomsten afstaan**, maar het kan ook om een groter percentage gaan.[114] Soms is de afspraak dat ze de helft van hun inkomsten afstaan maar geen huur betalen. In andere gevallen moeten ze een **hoge dag- of weekprijs** betalen voor de kamer van meerdere honderden euro's maar mogen ze hun inkomsten houden.

Vaak komen er bovenop de huur nog eens kosten voor **extra diensten**, zoals de online seksadvertenties, een bijdrage voor de *telefonistas*, foto's door een professionele fotograaf, condooms, seksspeeltjes, soms nog eens de prijs van kost en inwoon, …[115] In de praktijk houden veel slachtoffers nauwelijks 20% van hun inkomsten over.[116] In sommige gevallen houden de uitbuiters alles en krijgen de slachtoffers af en toe een klein bedrag toegestopt.[117]

In een dossier hanteerde de uitbuiter diverse formules voor verschillende meisjes in eenzelfde pand, waarbij sommige meisjes 80 euro per dag betaalden voor een kleine slaapkamer, en andere meisjes een weekprijs van 450 euro. Deze meisjes mochten hun inkomsten wel volledig houden. Andere meisjes betaalden geen huurprijs maar moesten dagelijks de helft van hun inkomsten afstaan. In ruil daarvoor verleende de uitbuiter verschillende diensten, zoals de online advertenties, de contacten met de klanten, en verstrekte hij gratis condooms.[118]

In een ander dossier konden de meisjes kiezen tussen twee formules: ofwel de 50/50-formule waarbij zij de helft van hun inkomsten afstonden maar waarbij ze geen huur, advertentiekosten en *telefonista* moesten betalen, ofwel de 40/60-formule, waarbij ze nog bijkomend de huur en de advertenties dienden te betalen.[119]

In nog een ander dossier werd er een combinatie van verschillende betaalsystemen gebruikt: de 50/50-regeling werd toegepast, of een weektarief of soms een combinatie van die beide. In sommige gevallen werd alles ingehouden.[120]

---

110 Het bedrag van de schuldbinding is evenwel vaak beperkter in vergelijking met andere mensenhandel- en mensensmokkelnetwerken, zoals de Nigeriaanse netwerken.

111 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A.

112 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak).

113 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.1.

114 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R.

115 Zie onder meer: Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven); zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A; zie ook de rechtspraak in het jaarverslag: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak).

116 Volgens informatie van de politie.

117 In sommige gevallen houden de uitbuiters het volledige inkomen. Zie o.a. G. Dupont, "Prostitution – 'J'ai fui un réseau de prostitution brésilien à Namur'", 1 juli 2024, *DH Les sports+*, beschikbaar op www.dhnet.be.

118 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R.

119 Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven).

120 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.1.

De **opbrengsten** uit sekswerk zijn wel hoog. De sekswerkers verdienen enkele duizenden euro's per maand. Tarieven variëren tussen 50 euro en 80 euro per half uur, en tussen 100 euro en 160 euro per uur. In een zaak rond Colombiaanse meisjes bedroeg een maandinkomen tussen 8.000 euro en 30.000 euro, afhankelijk van hoeveel ze werkten.[121]

De tarieven voor trans sekswerkers zouden doorgaans hoger liggen dan voor vrouwelijke sekswerkers, omdat ze zeldzamer zijn.[122]

3.4. Controle op de slachtoffers en arbeidsomstandigheden

Latijns-Amerikaanse sekswerkers komen doorgaans aan om te werken in een pand en na korte tijd opnieuw te vertrekken naar een andere plaats. De sekswerkers komen nauwelijks buiten. Ze komen niet in contact met terreinorganisaties en politiediensten, wat hen extra kwetsbaar maakt. Er wordt bovendien misbruik gemaakt van de taalbarrière. Zij zijn ook vaak heel kwetsbaar omwille van hun precaire administratieve, sociale en financiële situatie.[123]

De controle op de slachtoffers door de uitbuiters gebeurt vaak vanop afstand, **via sociale media of *messaging apps***, meestal via WhatsApp. Vaak is er nauwelijks fysiek contact tussen de slachtoffers en de uitbuiters, en zien ze elkaar gewoon bij het ophalen van het geld of zelfs helemaal niet. In een geval hoorde Myria dat de dader kon inloggen op de gsm van het slachtoffer en zo kon controleren wat het slachtoffer deed en welke contacten zij had.[124]

In sommige gevallen worden de slachtoffers gecontroleerd via **camerabewaking**. Soms is er een camera opgesteld in het pand, soms zelfs in de kamers.[125] Het reilen en zeilen van de slachtoffers wordt zo gecontroleerd. Er wordt bijvoorbeeld nagegaan of de klanten niet te lang blijven en of de slachtoffers wel "eerlijk" zijn over hun inkomsten.[126] Uit informatie van de politie blijkt dat deze camerabewaking soms dient ter bescherming tegen bepaalde bendes van overvallers die het gemunt hebben op prostitutiepanden.[127]

In een dossier was er sprake van camerabewaking in de kamer van het slachtoffer. Dat was voor de uitbuiters een manier om het slachtoffer te controleren, met haar te communiceren en haar bevelen te geven.[128]

Vaak is er sprake van **bewakers** of 'bodyguards' die de panden waar de sekswerkers werken beveiligen. Soms wonen zij samen met de sekswerkers in het pand, soms kunnen ze gewoon worden opgeroepen als er problemen zijn. In meerdere dossiers moesten zij erop toezien dat de slachtoffers het pand niet verlieten zonder hun toestemming.[129] In sommige gevallen gebruiken de bewakers **geweld** tegen de sekswerkers. In een dossier dat Myria analyseerde was de bewaker agressief en verstrekte hij de slachtoffers in het pand cocaïne. Hij bracht eveneens klanten aan voor de slachtoffers – voor eigen rekening –, waarbij hij een deel van de inkomsten opeiste.[130]

Soms moesten de slachtoffers hun **paspoort afgeven**.[131]

De slachtoffers hebben **nauwelijks of geen keuze wat de selectie van klanten** of wat de plaats van de prostitutie betreft. Aangezien de contacten met de klanten via *telefonistas* verlopen, hebben de slachtoffers geen zicht op de klanten. In verschillende dossiers mochten de slachtoffers **geen klanten weigeren**.[132] Deden zij dat wel, dan werd er op hen ingepraat en werden zij onder druk gezet. Ook de **tarieven mochten zij niet zelf bepalen** en werden van hogerhand opgelegd. Er kon niet worden onderhandeld over de modaliteiten en de voorwaarden. Soms moesten ze gratis seksuele diensten verlenen aan hun bazen of uitbuiters.[133]

---

121 Uit informatie van een lokale politiedienst.

122 Uit informatie van o.a. de terreinorganisaties. Zie ook J. Rausenberger: "¿Mi cuerpo? ¡Mi vida! Voicing Latin American transgenders in Antwerp's sex industry" *in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology*, 2016, vol. Nr. 7, nr. 2, pp. 125-142.

123 Dat blijkt onder meer uit informatie van de gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel.

124 Dat blijkt onder meer uit informatie van de gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel.

125 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A; Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R; Zie ook deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.3.

126 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R.

127 Zie ook G. Dupont, "Prostitution – 'J'ai fui un réseau de prostitution brésilien à Namur'", 1 juli 2024, *DH Les sports+*, beschikbaar op www.dhnet.be.

128 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A.

129 Zie onder meer deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.3.

130 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.3.

131 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A.

132 Zie ook G. Dupont, "Prostitution – 'J'ai fui un réseau de prostitution brésilien à Namur'", 1 juli 2024, *DH Les sports+*, beschikbaar op www.dhnet.be.

133 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.3.

De slachtoffers hebben vaak lange werkdagen; van 's morgens tot 's nachts moeten zij **beschikbaar zijn om klanten te ontvangen**.[134] Ze kunnen niet zelf hun werkritme bepalen. In een dossier moesten de slachtoffers een "boete" betalen indien ze een dag verlof wensten te nemen.[135] In geen geval mag de afwezigheid van de slachtoffers leiden tot een verlies aan inkomsten voor de uitbuiter.

In de meeste gevallen mogen slachtoffers kiezen welke **seksuele handelingen** ze stellen maar wordt er hun gevraagd om zich flexibel op te stellen. Er wordt druk uitgeoefend zodat zo ook verregaande seksuele handelingen zouden stellen. Vaak wordt er verwacht dat ze meedoen aan groepsseks of aan andere extremere seksuele handelingen. In een dossier konden klanten kiezen voor een optie "slaaf" (*esclave*) waarbij de klant geweld mocht gebruiken, en dat voor een meerprijs van 300 euro per uur.[136] Soms moesten ze seks hebben terwijl ze dat niet wilden, bijvoorbeeld tijdens hun menstruatie of bij ziekte. Soms gebruiken de uitbuiters zelfs heel persoonlijke details, zoals iemands maagdelijkheid of een zwangerschap, als een extra troef om klanten te lokken. Indien de klanten klachten hebben, wordt er meestal druk uitgeoefend of zijn er repercussies voor de slachtoffers.[137]

De slachtoffers worden vaak blootgesteld aan risico's, zoals klanten die agressief zijn of die onder invloed zijn.[138]

Indien de slachtoffers niet meewerken, worden zij gestraft, bijvoorbeeld door hun klanten te ontzeggen, waardoor ze geen inkomsten hebben,[139] maar fysiek geweld is veeleer zeldzaam. Soms worden **slachtoffers en hun familieleden bedreigd** als zij aangeven te willen stoppen met het sekswerk of niet hard genoeg werken. Vaak hebben de uitbuiters banden met de regio van herkomst en kennen ze de entourage van de slachtoffers of zorgen zij er bewust voor dat ze die kennen om dat later tegen hen te gebruiken. De slachtoffers zijn bang dat hun families in het land van herkomst gevaar lopen. De uitbuiters oefenen ook druk uit door ermee te dreigen dat ze de familie zullen inlichten over het sekswerk.[140] Die laatste is daarvan namelijk niet altijd op de hoogte.[141] Of ze dreigen ermee dat ze het slachtoffer zullen aangeven bij de politie voor illegaal verblijf.

In enkele gevallen pasten de uitbuiters de ***'loverboy'-methode*** toe bij de rekrutering[142] en werd die ook gebruikt om de slachtoffers zodra ze in België waren aan het lijntje te houden en te controleren.[143]

3.5. Drugsgebruik

Drugsgebruik is – net als meer algemeen binnen de samenleving – wijdverspreid in de seksindustrie. Daarbij gebruiken zowel sekswerkers als klanten. Soms gebruiken sekswerkers op hun verzoek. Vaak is er in de panden drugs te verkrijgen. Het gaat dan vooral om cannabis en cocaïne.[144]

Bovendien is er een toename van het fenomeen *chemsex*, namelijk het gebruik van drugs tijdens sekscontacten. De risico's voor sekswerkers daarbij zijn groter, in het bijzonder voor hun gezondheid.[145]

Volgens gesprekken met sommige experten gebruiken sekswerkers vaak drugs om hun werk aan te kunnen. Uit de gesprekken kon er niet worden afgeleid dat sekswerkers verplicht zouden worden om drugs te gebruiken of opzettelijk afhankelijk zouden worden gemaakt van drugs door hun uitbuiters.

---

134 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R.

135 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.3.

136 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Luik, 22 november 2023, 19e k.

137 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2..: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A; zie ook de rechtspraak in het volgende jaarverslag: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak).

138 Zie ook G. Dupont, "Prostitution – 'J'ai fui un réseau de prostitution brésilien à Namur'", 1 juli 2024, *DH Les sports+*, beschikbaar op www.dhnet.be.

139 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.4.

140 Zie ook M. Mariën, "Twee Brazilianen in cel voor mensenhandel in de prostitutiesector: 'Werden onder druk gezet en bedreigd'", Het Laatste Nieuws, 7 juni 2024, beschikbaar op www.hln.be en Belga, "Brazilianen blijven in de cel voor mensenhandel in de prostitutiesector", Krant van West-Vlaanderen, 11 juni 2024, beschikbaar op www.kw.be.

141 Dit bleek onder meer uit informatie die bekomen werd van de gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel; zie ook deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.3.4.

142 Zie ook hierboven.

143 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Luik, afdeling Luik, 22 november 2023, k. 19L.

144 Uit informatie van lokale politiediensten. Zie ook G. Dupont, "Prostitution – 'J'ai fui un réseau de prostitution brésilien à Namur'", 1 juli 2024, *DH Les sports+*, beschikbaar op www.dhnet.be.

145 Zie ook Sensoa, Chemsex in Vlaanderen en Brussel: feiten en cijfers en Exaequo.be, Drugs – Chemsex.

In een dossier werden slachtoffers onder druk gezet om 's nachts seks te hebben met drugsklanten van de bewaker van het gebouw en daarbij drugs te gebruiken om op die manier zijn drugswinsten te maximaliseren.[146]

Volgens bepaalde actoren[147] komt afhankelijkheid van drugs vooral voor bij trans sekswerkers. Het gebeurt in de seksindustrie ook dat drugs (cocaïne en cannabis) worden gebruikt als een betaalmiddel voor seks.[148]

Er lijken geregeld linken te zijn tussen de faciliterende organisaties en drugscriminaliteit. In meerdere dossiers kwamen de feiten van mensenhandel en seksuele uitbuiting trouwens aan het licht in het kader van een onderzoek naar drugsfeiten.[149]

4. Witwassen en geldtransfers naar het buitenland

Het geld dat de uitbuiters buitmaken wordt vaak overgemaakt naar het buitenland, zelden blijft het in Europa. De opbrengsten zijn meestal in **cash**. Dat bemoeilijkt het **financieel onderzoek** en maakt het moeilijk om de **geldstromen** in kaart te brengen.

Het geld wordt overgemaakt naar Latijns-Amerika via ***money transmitters*** zoals Western Union, Moneytrans, Ria Money Transfer of via internetbanken zoals Wise. Vaak gebruiken uitbuiters daarbij namen van andere personen, bijvoorbeeld van familieleden, zodat ze zelf niet in beeld komen. In een dossier gebruikte de uitbuiter de rekeningen van de slachtoffers om de illegale opbrengsten naar het buitenland door te sluizen. Aangezien ze te veel cash had, kon zij de gelden niet allemaal in eigen naam overmaken.[150]

Ook wordt er alsmaar vaker gewerkt met nieuwe soorten van betalingen, zoals bijvoorbeeld Bitcoin-automaten (Bitcoin ATM)[151].

Daarnaast is er sprake van cashkoeriers, personen die tegen kleine vergoedingen of in ruil voor "gratis service" het geld overmaken naar het thuisland.[152] Een zogenaamd ondergronds bankiersysteem wordt toegepast binnen het Latijns-Amerikaanse milieu. Een vertrouwenspersoon in Europa stelt zich dan garant bij een bankier in het land van bestemming die de betaling uitvoert.

Voorts zijn er meerdere witwasconstructies in België aan het licht gekomen, onder meer via vennootschappen. Zo wordt er geld uit de prostitutie witgewassen door het organiseren van andere activiteiten waarbij er bijzonder hoge kosten worden gegenereerd en er via valse facturen geld wordt witgewassen.[153]

In een dossier werd er vastgesteld dat de gelden van illegale oorsprong werden witgewassen via een vennootschap die actief was in de bouw- en schoonmaaksector.[154]

In een ander dossier werden er meerdere ondernemingen gebruikt om de cashgelden door te storten op een Duitse bankrekening. Grote sommen cash werden overgemaakt aan particulieren of zaakvoerders van ondernemingen, onder meer in Luxemburg, die het geld nadien overmaakten op de Duitse of de Franse bankrekening van het hoofd van de organisatie in België. Deze geldtransfers werden dan verantwoord aan de hand van fictieve facturen of onbestaande leningen/schulden. De bankrekeningen van ondernemingen werden eveneens gebruikt voor de huur van de appartementen aan de pandeigenaren. Dat was een manier om de identiteit van de huurder te verhullen. De tussenpersonen die de fictieve facturen uitschreven lieten zich daarvoor betalen aan 3%.[155]

146 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.3.
147 Uit informatie van de politiediensten en de gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel.
148 Uit informatie van de terreinorganisaties.
149 Zie deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 4 januari 2024, k. 9K3R.
150 Zie Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, p. 99 (Corr. Leuven, 6 december 2022, k. C2) en de website van Myria (rechtspraak).
151 Een Bitcoin ATM is een fysieke mobiele automaat waarmee gebruikers Bitcoin-tokens kunnen kopen of verkopen. Zie een zaak waarin Myria zich burgerlijke partij stelde: Corr. Brussel Franstalig, 4 oktober 2024, k. 47 (definitief).
152 Uit informatie van de politie.
153 Zie ook CTIF, *Activiteitenverslag 2021*, p. 6.
154 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.2.
155 Corr. Brussel Franstalig, 27 mei 2022, k. 47 (onuitgegeven).

In sommige gevallen is er ook een link met **andere criminele fenomenen, zoals drugscriminaliteit**. Prostitutie wordt daarbij soms gebruikt als een witwassysteem voor drugsopbrengsten. Maar volgens sommige experten[156] is dat zeker geen vast patroon.

5. Uitbuiting in andere (EU-)landen

Ook in andere EU-lidstaten is seksuele uitbuiting van slachtoffers uit Latijns-Amerika een groeiend fenomeen. Uit informatie van Europol en van de politiediensten blijkt dat er alsmaar meer gevallen zijn van mensenhandel met verdachten en slachtoffers uit Latijns-Amerika in Europa.

Het **VN-Bureau voor Drugs en Criminaliteit (UNODC)** wijst erop dat de meeste van deze slachtoffers door middel van misleiding worden gerekruteerd door internationale netwerken met banden en kantoren in Colombia. **Europa en Mexico** zijn de voornaamste bestemmingen.[157]

In **Frankrijk** is er vooral sprake van Braziliaanse netwerken die vanuit Spanje opereren.

Ook in **Spanje en in Portugal** worden er, volgens berichten in de pers[158], geregeld netwerken opgerold.[159] In Spanje lijkt het voornamelijk om Colombiaanse en Venezolaanse slachtoffers en daders te gaan.[160] In de afgelopen jaren zou het aantal slachtoffers uit Latijns-Amerika in Spanje zijn gestegen van 28,9% naar 50,9%.[161]

Uit informatie van de politiediensten blijkt dat deze landen een andere aanpak hanteren bij het bestrijden van deze netwerken, waarbij er wordt geprobeerd om zo snel mogelijk een maximaal aantal cellen van een netwerk op te doeken. België kiest voor langdurige onderzoeken om hogerop in de keten te geraken in de netwerken.

Ook in **Nederland** blijkt uit prostitutiecontroles dat er de jongste jaren een toename is van vrouwen en trans sekswerkers uit Latijns-Amerika.[162]

In Nederland wordt er gebruikgemaakt van een zogenaamd **Mensenhandel *Field Lab* (MFL)**, een specifieke vorm van multidisciplinair samenwerken. Dat onderzoeksteam kan namelijk bestaan uit vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, de politie, de Koninklijke Marechaussee, gemeenten en hulpverleners afhankelijk van de thematieken. Een *Field Lab* deed onder meer in 2021 onderzoek naar prostitutie door trans personen uit Latijns-Amerika. Een ander *Field Lab* deed onderzoek naar Latijns-Amerikaanse sekswerkers in Amsterdam.[163]

Uit informatie van de politiediensten en uit de dossiers blijkt dat er heel vaak internationale linken zijn.[164] De prostitutieactiviteiten in België vinden doorgaans plaats in grensgebieden, bijvoorbeeld in Limburg aan de grens met Nederland[165] of in de provincie Luxemburg aan de grens met Luxemburg.[166]

---

156 Dit blijkt uit informatie van magistraten en politie.

157 Zie UNODC, Trafficking in persons to Europe for sexual exploitation, 2007.

158 Zie onder meer: Liberadas seis víctimas de explotación sexual en un club de Zamora cercano a la frontera con Portugal, *Diario de Castilla y León*, 8 april 2022.

159 Zie ook Europol, *Human trafficking gang exploiting South American victims busted in France and Spain*, 11 april 2022.

160 Zie L. Ortiz, Más de 20 colombianas eran retenidas como esclavas sexuales en España: una de ellas era discapacitada, *Infobae*, 11 april 2024.

161 Zie onder meer Más del 50% de las víctimas de trata proceden de América Latina, *Ethic*, 20 oktober 2022.

162 Zie D. Schouten, Toename van illegale transgender prostituees uit Latijns-Amerika, Justitie vermoedt mensensmokkel en uitbuiting, *AVRO TROS*, 20 september 2021.

163 Zie hierover ook de externe bijdrage van de Nederlandse Nationaal Rapporteur aan het eind van deze focus.

164 Zie deel 2, hoofdstuk 2, punt 1.1.2. en 1.2.4.

165 Zo kwam er enkele jaren geleden een groot dossier aan het licht met een aanzienlijk aantal slachtoffers, en met linken in België. Dat leidde tot een afgesplitst dossier waarbij de daders ook in België werden veroordeeld: deel 2, hoofdstuk 3, punt 2.2.2.: Corr. Limburg, afdeling Hasselt, 1 december 2023, k. 18A; Zie ook Openbaar Ministerie, Aanhoudingen vanwege netwerk illegale Latijns-Amerikaanse prostituees.

166 D. Zachary, "Un important trafic d'êtres humains entre la Colombie et la Belgique démantelé à Arlon", 11 september 2024, beschikbaar op www.dhnet.be.